

že pred več tedni popolnoma prenehala, še do danes niso poročale o tem okrajnem glavarstvu. Pisec teh vrst je sam videl akt, da se je posamezne obč. urade že dva-, trikrat pozvalo, naj vendar poročajo, ali in kdaj je živinska kuga prenehala. Tako je na primer okoli 20 obč. uradov v mariborskem okraju »pozabilo« postati tozadevno poročilo. Kaj sledi iz tega:

Dolične občine se ne morejo proglasiti za neokužene in sejni ostanejo še nadalje zaprti. Naši poslanci so se potrudili pri okrajnih glavarstvih in pri deželni vladi v Ljubljani za otvoritev sejmov v Mariboru, Ptuj in drugod, a kaj pomaga, ko pa ni izpolnjena glavna zahteva postavljena o kužnih boleznih, da ni več bolezni v dotični občini.

Nujno prosimo župane in vse člane občinskih odborov v občinah, kjer se je letos pojavila kaka živinska kužna bolezen, naj takoj javijo okrajnemu glavarstvu (uradnemu živinozdravniku), da je vsa živina ozdravela in da od tega in tega dne naprej ni nobenega slučaja obolevnosti več. Župan naj pošlje tozadevno poročilo nemudoma okrajnemu glavarstvu. Ob enem naj uradno zaprosi v imenu občine, da uradni živinozdravnik na podlagi občinskega uradnega poročila proglasi občino kot prosto živinske kuge. Ob enem naj vse občine zaprosijo za čimprejšnjo otvoritev živinskih sejmov.

V občinah, kjer gg. župani nimajo časa ali se nočejo brigati za to, naj posamezni odborniki ali živino-rejci od župana zahtevajo, da stori svojo dolžnost. Če bi pa uradni živinozdravnik v kakem okraju nagajal v tem oziru, obvestite o tem naše poslance.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Komaj se je skupščina otvorila, se je že izkazalo, da ji vlada nima kaj predložiti, ker ni izdala nobenih predlogov. Poslanci Jugoslovanskega kluba so ostro grajali to nemarnost vlade ter zahtevali, naj vlada odstopi, če ne zna ali pa neče voditi državnih poslov. Vlada se za take zahteve in proteste seveda ne zmeni, kar se je pokazalo doslej že nešteto krat. Parlamentarne običaje in postave upošteva samo na videz, da se ne bi moglo reči, da dela brez narodnih zastopnikov.

Na drugi seji je stavil Jugoslovanski klub sledeči predlog radi velikih nesreč, katere povzročajo povodenj: 1. Za brzo popravo železnic, državnih, okrajnih, srezkih in občinskih mostov, cest in potov, ki so bili poškodovani po poplavi, nastali koncem novembra po naši državi, se dovolijo vsi krediti, ki jih smatra ministrstvo za javna dela in železniško ministrstvo v sporazumu s finančnim ministrstvom za potrebne. Obračuni o izdanih zneskih se imajo naknadno predložiti narodni skupščini v odobrenje.

2. Za prebivalstvo, ki je po omenjeni poplavi izgubilo hiše, gospodarska poslopja, žage, mlince, orodje, pridelke itd., ali bilo na njih oškodovano, se določi v podporo 20 milijonov dinarjev. Ako je potreba večja, se pooblašča ministrski svet, da proti naknadnemu odobrenju obračunov po narodni skupščini dovoli še nadaljnje kredite.

3. Naroča se ministrskemu svetu, finančnemu ministru, železniškemu ministru in ministru za javna dela, da izvrše ta zakon.

Ministri so takoj začeli stikati glave skupaj, da preprečijo nujnost tega predloga. Naši in bosanski poslanci so takoj videli, da hoče vlada prikriti oškodovanec nujno potrebno podporo. Reklo se je: Kdor je za podporo, naj obsedi, kdor je proti, pa naj vstane. Ko je večina res obsedela, je pa predsednik skupščine napravil kot da tega ne vidi in rekel je, naj se še enkrat glasuje. Ta čas je porabil, da so se pridobili vsi radikali, Nemci in južnosrbski Turki za to, da glasujejo proti. — Naši poslanci so v upravičenem ogorčenju klicali vladi da ima za vse lumparije denar, samo za revni in nesrečni narod ga nima. Vlada je rekla, da bo dala le tedaj podpore, če se posebne komisije prepričajo na licu mesta o potrebi. Opozicija je pri tem opravičeno očitala, da si hočejo vladinoviči tudi ob teh strašnih nesrečah polniti samo žep za dijete ali zaslužiti pri komisijah. Končno je vlada le uvidela, da se ne da odkrito odklanjati podpore in začela se je pogajati z opozicijo. Predlog Jugoslovanskega kluba se proučuje in za prvo pomoč se je nakazalo — 1 milijon dinarjev, drugo je pa vlada obljubila za pozneje, če ne bo zopet snedla svoje besede. V Beogradu se je mudil te dni naš poslanik v Parizu g. Spalajkovič. Njegov prihod spravljajo v zvezo s poskušano prekrenitvijo naše politike napram sovjetski Rusiji, kar naj bi Spalajkovič kot znan carist oviral. Dalje naj bi Spalajkovič interveniral glede sestanka male antante, da prepreči po možnosti kako nagibanje male antante na angleško stran. Drugi spravljajo njegov prihod tudi v zvezo s 300 milijonskim posojilom, ker ni vseeno, pri katerih tovarnah bo naša država naročila orožje.

NEMCIJA.

V Nemčiji se neprestano menjajo vlade. Sedanjo je sestavil kancler dr. Marx iz centra in demokratov, pa tudi ta vlada ne bo kos monarhistom in nacionalistom. Sedaj bo poskusila spraviti skozi pooblastilni zakon sledečega besedila: 1. Državna vlada se pooblašča, da ukrene mere, ki jih z ozirom na stisko prebivalstva in države smatra za potrebne in nujne. Postopati proti predpisom državne ustave je nedopustno. Izdane naredbe se morajo nemudoma naznaniti državnemu zboru in državnemu svetu. Razveljaviti se morajo, ako to zahteva državni zbor v dveh glasovanjih v presledku najmanj enega ted-

na. 2. Ta zakon stopi v veljavo z dnem razglasitve, izgubi pa veljavo dne 15. februarja 1924.

ITALIJA IN RUSIJA.

Italijanskemu parlamentu je naznanil vladni predsednik Mussolini, da se med Italijo in Rusijo že dalje časa vrše razgovori za popolno vzpostavitev normalnih odnošajev med obema državama. O izpremembah v Rusiji se je izjavil, da so to notranje zadeve Rusije. Evropske in izvenevropske države danes iščejo stikov z Rusijo ter jo stvarno priznavajo. Italija hoče biti med prvimi, zato ji ne dela priznanje sovjetske Rusije nobenih skrbi. Italija priznava Rusijo ter bo z njo vzpostavila tudi diplomatske odnošaje. Od Rusije pa zahteva v zameno dobro trgovinsko pogodbo in koncesije pri sirovinah, ki so Italiji potrebne.

VPRAŠANJE NEMCIJE IN VOJNIH ODSKODNIN.

Med Francijo, Anglijo in Ameriko se vrše pogajanja glede Poruhrja, vzpostavitev ondotnega prometa in industrije ter ureditve Nemčije. Francija je ponudila Angliji sporazum in sicer hočeeta Francija in Belgija polagoma opustiti vojaško zasedbo Poruhrja ter Anglijo zavarovati pred konkurenco poruhrskega železa in jekla, ki se utegne po pogodbi med nemškimi velepodjetji in francosko vlado zopet dvigniti in je nevarna zlasti za angleški trg. Angliji se ponuja udeležba na izkoriščanju zasedenega ozemlja. Vsled tega je napetost med Anglijo in Francijo nekoliko ponehala. Vendar pa je storjen komaj začetek dela in nove težave se vsak dan trenutno lahko pojavijo. Veliko je odvisno tudi od stališča Amerike, ki ni točno znano. Na vsak način se začno posvetovanja reparacijske komisije, ki naj po sedaj sklenjenem sporazumu začne odškodninsko vprašanje reševati, šele po volitvah na Angleškem.

Naše prireditve.

Omladinska prireditve. Kat. omladina v Mariboru priredi v nedeljo, dne 9. t. m., zabavni večer v Narodnem domu točno ob pol petih popoldne. Razven podučljive in času primere igre »Za križ in svobodo« nastopi tudi pevski zbor ter vse društvene godbe. Dvorana bo zakurjena. Vstopnice se dobijo vsak dan pri vratarju frančiškanskega samostana in pri blagajni na dan prireditve. Ker se bode čisti dobiček porabil za novo zvonilo Matere milosti in za nakup novega glasbenega orodja, se vsi prijatelji društva iz mesta in okolice uljudno vabijo ter se preplačila hvaležno sprejemajo. — Odbor.

Bralno društvo v Hočah priredi v soboto, 8. decembra, popoldne po večernicah, v društveni dvorani Miklavžev večer. Darovi za Miklavža se sprejemajo v kaplaniji. Vabimo k obilni udeležbi!

Iz St. Ilje v Slov. gor. poročajo: V nedeljo, dne 9. t. m. ob pol 4. uri popoldne obišče tukajšnje Orle in naraščajnike Miklavž. Člani in naraščaj mu pokažejo svoje uspehe v telovadbi, petju in deklamacijah, Miklavž pa jih primerno obdaruje.

Loče. Marijini vrtec v Ločah priredi dne 8. decembra ob 3. uri popoldne in dne 9. decembra ob 5. uri zvečer v dvorani tovarne »Drava« na Zbelovem krasni igrokaz »Lurška pastirica« v petih dejanjih. Prva predstava je namenjena šolskim otrokom in njihovim staršem, druga pa odrasli mladini in sosedom iz Poljčan, Žiž in Sv. Jerneja. Otroci in angelčki, ki bodo nastopili, prosijo obilne udeležbe. Čisti dobiček gre za katoliške misijone.

VELIKE POPLAVE V NASI DRŽAVI.

Strašna nesreča je te dni zadela nekatere okraje Slovenije, ki leže ob večjih rekah. Od vseh strani nam prihajajo poročila o strašni škodi, ki jo je povzročila povodenj. Dež in sneg, ki je padal v preteklem tednu, je povzročil, da so vode silno narastle in one, ki nimajo dovolj globoke struge, so se s strašno silo razlile in napravile veliko škodo. Pa ne samo iz Slovenije, tudi iz drugih delov države, zlasti iz Hrvaške, Hercegovine in Banata prinašajo časopisi obupna poročila o nesreči, ki je zadela te kraje.

Na Štajerskem je največ trpela Savinjska dolina in pa kraji ob Savi okrog Brežic. V Celju, kjer se stekata Voglajna in Savinja, pride skoro vsako leto pri malo hušjem dežju do poplave, vendar take povodnji, kakor je bila v preteklem tednu, ne pomnijo že dolgo. Savinja je uprav strahovito narastla, da je tekla že čez most, ki veže oba mestna dela. Voda je nosila izkoreninjeno drevje, les, ki so ga imeli kmetje ob vodi pripravljenega za splave, razdrla je mnogo brvi in jezov. Tudi Sotla in Dravinja sta se razlili. Dravinja je preplavila progo, ki vodi v Konjice iz Poljčan, da je bil promet ustavljen. Drava je močno narastla, toda vsled globoke struge ni prestopila bregov.

Najhuje pa je razsajala v celem svojem toku Sava. Že takoj pri izvirku, ob Bohinjskem jezeru, je prestopila bregove, potem pa je drla kot mogočen, mestoma več kilometrov širok veletok do svojega izliva v Donavo. Na Gorenjskem, zlasti pri spojitvi z Ljubljanko pri Zalogu, je napravila milijonsko škodo. Tako je odnesla samo lesnim trgovcem v Kranju lesa v vrednosti več milijonov dinarjev. Koliko mostov, brodov, hiš in poslopij je podrta in odnesla, to se bo šele zvedelo. V spodnjem toku od Krškega do Siska, pa tvori Sava še danes, ko to pišemo, eno samo veliko jezero. Pri Krškem je preplavila par vasi, katerih prebivalci niso mogli pobegniti ter so po več dni živeli v večnem strahu, da voda še bolj ne naraste in jih pogoltno. Živeža niso mogli dobiti, ker je voda zalila takoj vse kleti in shrambe. Utopilo se je mnogo živine, perutnine in prašičev, ker je voda naraščala s silno naglico. Proga med Zidanim mostom in Zagrebom je pod Brežicami na več mestih prekinjena, ker stoji voda po par metrov

visoko nad progo. Ponekod je železniški tir razdejan, da bo potreba več dni, predno bo zopet popravljen.

Velika nesreča je zadela Zagreb. Predmestja, ležeča ob Savi, so pod vodo. Usodno je bilo to, da je ob Savi na tem kraju napravljen precej visok nasip, ki je za nekoj časa vodo zadrževal, potem pa se je udal in valovi so v hipu preplavili vse nizko ležeče ulice. Pri tem so se odigravali strašni prizori. Vsi ljudje so pobegnili na podstrešja, odkoder so klicali v smrtne strahu na pomoč. Utonilo je par oseb, med njimi v nekem stanovanju troje otrok, ki so ostali v zmešnjavi v sobi, v katero je udrila voda ter jih umorila. Kasno je prišlo šele na pomoč vojaštvo, policija in požarna bramba, ki so v čolnih reševali ljudi in njihovo imetje. Nesrečneže so nastanili po javnih lokalih. Pri reševanju je prišlo do ogabnih prizorov. Par lopovov se je podalo v čolnu, kakor da mislijo reševati ljudi, toda v resnici so udrali v stanovanja in kradli vse, kar jim je prišlo pod roke. Z orožjem v roki so prisilili nesrečneže, ki so ostali še v ogroženih hišah, da so jim izročili imovino. Policiji se je nazadnje posrečilo izslediti čoln z roparji in razvil se je med njimi in policijo boj, pri katerem je prišlo celo do streljanja; nazadnje je pa policija lopove vendar premagala ter jih zaprla.

Kakor Zagreb, tako je trpelo še več mest v državi. V Banatu je izstopila reka Tisa in na tisoče hektarjev najbolj rodovitne zemlje je pod vodo. V Hercegovini in v Bosni so izstopile skoro vse večje reke in velike doline ob njih so podobne jezerom.

Za poplavljenega kraja je usodno to, ker so tudi setve večinoma uničene, ker je voda stala na njivah več dni in jih zasipala z blatom in prodrom. Mnogo posestnikov je ob živino, gospodarska poslopja in hiše so poškodovane in uničene. Občine bodo imele ogromne stroške, predno da bodo spravile v red pota in mostove.

Dolžnost vlade bi bila, da nujno priskoči obupanemu ljudstvu na pomoč. Davke bi bilo potrebno zmanjšati, da se ljudem vsaj nekoliko odpomore, da bodo lažje prenašali nesrečo, ki jim je uničila velik del imetka.

POVODENJ V SLOVENIJI IN NA HRVATSKEM TER DRŽAVNA POMOČ.

Beograd, 3. decembra.

Pretekli teden je grozna nesreča vsled povodnji zadela veliki del slovenske in hrvaške zemlje. Tako strašne povodnji sedanji rod ne pomni. Škoda znaša na stotine milijonov in se sploh ne da preceniti. Na tisoče družin je pahnenih tik pred zimo v strašno bedo. Povodenj jim je vzela vse.

Da bi utešili vsaj deloma to bedo, so slovenski poslanci v Beogradu danes, v ponedeljek, dne 3. decembra, takoj, ko so dospeli v Beograd, vložili pri predsedniku narodne skupščine nujni zakonski predlog, da naj vlada da v pomoč prizadetim v Sloveniji in Hrvatski svoto 20 milijonov dinarjev in naj popravi porušene mostove in ceste.

Takoj v začetku seje je predsednik dal naš predlog v razpravo. Da se vlada o njem posvetuje, je predsednik prekinil sejo. Nato so se ministri Pašič, Stojadinovič, Uzunovič in še nekateri drugi posvetovali o predlogu slovenskih poslancev. Ko je bilo posvetovanje ministrov, se dvigne minister Uzunovič in izjavi, da vlada ne more priznati predlogu za hitro pomoč nujnosti. To se pravi, da za take stvari nima denarja. V vrstah poslancev Jugoslovanskega kluba je nastalo veliko razburjenje proti vladi. Nato je predsednik določil glasovanje o našem predlogu. Velika večina poslancev je ostala sedeti, t. j., da je naš predlog sprejet. A ministri so trdili, da so se radikalni poslanci »zmotili«. Nastalo je hudo prerekanje. In pri ponovnem glasovanju je cela vladna večina glasovala proti pomoči ponesrečenim. Tudi nemški poslanci (Schauer in drugi) so vstali proti predlogu za pomoč. Ko je predsednik proglasil izid glasovanja, so slovenski poslanci vsi kot en mož skočili pokonci in uprizorili tak krik proti vladi, da so zbežali ministri in predsedstvo iz zbornice. Rabuka prot vladi je trajala več kot četrt ure. Slovenski poslanci so tolkli po klopih in klicali vladi in radikalnim poslancem: »Sramota! Skandal! Za podkupovanje, za lumparije, za korupcijo, za kanone imate milijone, a za sirote, za reveže imate srce kot kamen. Fejl! Sram vas bodil!»

Nastop naših poslancev je napravil na celo zbornico in na galerijo velik utis. Vse je odobravalo, da so se slovenski poslanci tako neustraheno potegnili za nesrečne žrtve povodnje.

Tudi Pašičevo vlado je vendarle postalo sram. Ker slovenski poslanci niso mirovali, je vlada vendarle sprevidela, da mora popraviti svoje mišljenje. V ministrski sobi je naglo sklicala sejo ministrov in načelnikov vseh strank.

Tako se je vlada vendarle udala in sklenila, da se že v prihodnji seji, t. j. v sredo, dne 5. decembra, izvoli posebna komisija, ki bo uredila celo pomoč. Vlada je takoj nakazala 4 milijone kron za prvo pomoč.

Ce slovenskih poslancev ne bi bilo v Beogradu, bi se živ krst ne zmenil za ponesrečene kraje.

Pucelj se skriva. — Ne upa si glasovati proti vladi. V ponedeljek, dne 3. decembra se je v državnem zboru glasovalo o predlogu poslancev Slovenske ljudske stranke za nujno pomoč po povodnji prizadetim na Slovenskem in Hrvatskem. Samostojnega komedijanta Pucelja zopet ni bilo pri glasovanju. Tako zastopa Pucelj težko prizadete prebivalce. In na shodih pa Pucelj farba ljudi, kar na debelo.

Poslanec Schauer glasuje proti pomoči za po povodnji poškodovanim. Iz Beograda nam poročajo: Posl. Schauer in vsi člani nemškega poslanskega kluba so dne 3. dec. v parlamentu glasovali z srbskimi radikali proti temu, da bi se predlog poslancev SLS za hitro pomoč ponesrečenim po zdnji povodnji obravnaval kot nujen. Poslanec

Veseljak, Zebot in Skulj so se med sejo parlamenta opozarjali Schauerje, da je povodenj v Dravinjski, Savinjski in Sovski dolini napravila tudi Nemcem ogromno škodo, a kako more on glasovati proti. Opozorili so ga tudi na dejstvo, da v »Cillier Zeitung« taji, da bi bil Schauerjev ljub kedaj glasoval za kuluk in za zvišane davke, a steno-grafski protokoli govorijo drugače. Schauer je bil ves čas silno potrj, kajti on je komandiran, da mora glasovati za vsak vladin predlog. Njegovi nemški volilci stokajo pod težo novih davkov, a Schauer glasuje za vlado — in za nova bremena — in proti pomoči poškodovanim. To je bridka resnica!

NAROČNINA «SLOV. GOSPODARJA» ZA L. 1924.

«Slovenski Gospodar» stane za celo leto 32 D
za pol leta 16 D
za četrlet 8 D

Naročnina se pošlje na upravništvo «Slovenskega Gospodarja» v Mariboru.

Najboljše je, da se vsak posluži položnice, ker s tem prihrani sebi in nam poštno stroške. Poštno položnico je treba dobro shraniti.

Tedenske novice.

Poslanec dr. Hohnjec govori v soboto, dne 8. decembra, na Marijin praznik, na političnih zborih v Zrečah in Konjicah. V Zrečah je predpoldne po prvem cerkvenem opravilu občni zbor političnega društva »Straža.« Vspored: 1. Poročilo o društvenem delovanju. 2. Poročilo poslanca dr. Hohnjeca. Popoldne po večernicah govori isti poslanec na političnem shodu SLS v Konjicah, ki se vrši v hiši okrajne posojilnice.

Krajne organizacije SLSI Dne 16. decembra t. l. imajo vsi krajevni odbori seje, dne 23. decembra pa imajo vse krajevne organizacije SLS občne zborile. Podrobnosti najdete v okrožnici, ki jo te dni prejmete. Izvedite navodila okrožnice natanko in vestno! — Tajništvo SLS v Mariboru.

Gospod Pucelj nima sreče. Samostojni zemljoradnik Pucelj je začel zopet strašiti po shodih na Slov. Štajerskem. Na državni praznik dne 1. decembra so zbornali samostojni v Maribor nekak protestni shod. Shod je bil tako klavern, da se mu posmihajo celo očetje samostojnih — demokratje. Demokratski glasili »Jutro« in »Narod« se norujeta iz Puceljevega shoda v Mariboru, ker je bil tako slabo obiskan. Zadnje nedeljo je poskusil g. Pucelj v spremstvu šentjurskega Drogenika svojo srečo s shodom v Mestinju pri Smehu. G. Pucelj je čakal in čakal na zborovalce iz šmarskega okraja, a jih je našel komaj celih 23. Tem 23tim je Pucelj nekaj kvasil, a je bil bridko razočaran, ker je bil razglašen »vefik« shod, a udeležencev pa ni bilo niti za eno omizje. Ta pičila udeležba je g. Pucelja tako grizla, da se ni upal po dnevu skozi šmarje k Drogeniku v St. Jur, ampak se le v temnem mraku, ga je fural Josef Drogenigg k sebi na večerjo — na sedminol!

Mariborske novice. Pri zadnjih nalivih in vsled južnega vremena je tudi Drava pri Mariboru narasla zelo močno, a Maribor je že po svoji naravni legi dobro varovan proti povodnji. — V torek zvečer je prišel po nepredvidnosti pod vlak neki vojak, ki se je vračal iz straže in je hotel domov po železniškem mostu, mesto po cesti. Vlak je nesrečno razdrobil obe nogi in desno roko. — Porotno zasedanje v Mariboru se prične dne 10. decembra. Tokrat bodo najbrž pred poroto samo trije slučajji in sicer: dva požiga in eden uboj. — Nova zvonolivarna v Mariboru bo začela vlivati zvone okrog 15. t. m.

Iz nepredvidnosti ga je ustrelil. Minulo nedeljo je zahtevalo nepredvidno ravnanje s puško nedolžno smrtno žrtev v Breznu ob Dravi. Sofer znanega lesnega trgovca g. Germuta je nerodno ravnal z nabito lovsko puško, ki se je sprožila in strel je zadel v trebuh zraven stoječega Germutovega mizarja, ki je pol ure za tem umrl.

V Slov. Bistrici se obhaja sv. misijon pod vodstvom č. g. Kitaka. Zadnji pondeljek, ravno na godovni dan gorečega misijonarja, je došel od škofijstva dekret, s katerim je imenovan duhovnim svetovalcem. Neumornemu misijonarju in zlatomašniku naše odkritosrčne čestitke.

Zahvala ob priliki blagoslovitve Katoliškega doma v Ormožu. Blagoslovitev Kat. doma v Ormožu je bila za vse krščansko-misleče prireditelje in ljubitelje mladine dan veselja in radosti. V tem novem Kat. domu bomo odslej zborovali, se poučevali, se veselili in naša mladina bode imela svoj dom izobrazbe in razvedrila. Veliko truda in dela je bilo s tem domom in mnogo ga še bo, predno bosta oba popolnoma dogotovljena. Pred vsem bo potreba za dom nabaviti nov oder, ki bo gotovo drag. Upamo pa, da bodo naši Ormožani in še posebno radodarni okoličani darežljivo prispevali za nabavo novega odra, kakor so tudi radevolje in obilno darovali za zgradbo doma. Vsem onim, ki so pomagali na ta ali oni način pri zgradbi doma, se voditelji gradbe najtopleje zahvalujemo in jim kličemo: Bog platil Bog živi torej vse dobrotnike in ne pozabite na naš Kat. dom, dokler ne bo popolnoma gotov!

Rodbino Pučko v Hermancih je zadela bridka usoda. Umrl jim je njihov od vseh občanov spoštovan oče Mat. Pučko v 68. letu svoje starosti po kratki bolezni. Bil je vzor moža, skrben družinski oče, čisljan pri sosedih ter vzgled lahko vsem viničarjem, ker kot tak je zvesto služil celih 68 let le enemu gospodarju. Sožalje žalostni vdovi, njemu pa trajen spomin med občani. Na svidenje gori v nobesih!

Darujte za nove zvone na Oljski gori pri Polzelu! Kdo je ne pozna, lepe gore Oljske s prekrasno romarsko cerkvijo v prijazni Savinjski dolini! Pobožni romarji, veseli izletniki od blizu in daleč kaj radi prihite na Oljko. Nekdaj

jih je klicalo in vabilo ubrano zvonjenje, ki se je mogočno razlegalo po Savinjski in Saleški dolini: »Pridi vrh planin, nižave sin!« A danes, kako žalostno! En zvonik je popolnoma oropan svojih brnastih prebivalcev, v drugem pa jadicuje en sam zvonček po svojih nesrečnih tovariših in mlo prosi, da bi kmalu dobil vesele, glasne tovariše. Uslišimo njegovo prošnjo! Dobri Polzelani so nabrali za novo zvonjenje na Oljki že lepo svoto, pa vendar še mnogo manj ka. Obračamo se zato na drage nam sosedje v Savinjski in Saleški dolini, na pobožne romarje in vesele izletnike, priskočite nam na pomoč z denarnimi prispevki, da se bo v kratkem času zopet razlegalo mogočno zvonjenje iz prijazne gore Oljke. Mili darovi naj se blagovolijo pošiljati na župni urad Polzela.

Novice iz St. Janža pri Velenju. Od nas Sentjanžancv pač redko kedaj širša javnost kaj izve. Takrat, če so volitve, še zleti kakšna strankarska opazka med svet. Sicer je pa brez tega tudi vedno kaj novega med nami, evo torej: Letos se je po dolgem pripravljanju vendar ustanovil odbor za nove zvonove. V ta namen se je nabrala že precejšnja svota in upati smemo, da nas bode vsaj veliki zvon vabil v prihodnji pomladi, ali pa vsaj v poletju gotovo že, iz naših visokih stolpnih lin v prijazno cerkvico na »Peči.« — Ustanovilo se je pred kratkim novo pevsko društvo, mešan zbor z okrog 20 člani, kateri se prav marljivo in vstrajno vezbajo. Za gotov uspeh jamči najbolj njihov delaven in požrtvovalen učitelj g. Belan Schmiedt, nadučitelj iz Dobrne. — Našel se je tudi pri nas nekdo, ki je hotel izvršiti po »Starem zakonu« odkup župniške bere, in dal potrditi svoj nadebudni smoter celo od treh tamkaj v bližini njegovih najbližjih političnih sorodnikov. Prošnji kakor znano se ni ugodilo. Zbog tega tudi škoda za alkohol, kateri je bil možu podarjen za njegov trud že vnaprej. — Razne zanimivosti se opažajo pri naši pošti, katera še do danes drži v osebi radovedne ženske nekdanji staroavstrijski medvojni režim cenzuro. — Ista radovednost se polašča tudi nekaterih, če bodo naši novi pevci postali pevski odsek tukajšnjega Slov. kat. izobraževalnega društva.

Blagoslovitev novih zvonov v Mozirju. Slednjič se je izpolnila tudi nam Mozirjanom vsaj deloma ena najsrčnejših želj. Od tvrde Bühl v Mariboru smo dobili dva zvona v skupni teži 1520 kg. Dne 2. decembra jih je blagoslovil g. ravnatelj dr. Anton Jerovšek, ki je imel tudi pridigo in sv. mašo. Naj stoterno Bog poplača vsem, ki so nam pripomogli k temu veselju z darovanjem lesom, z denarjem ali z delom!

Nekaj odgovora. Iz Mozirja poročajo: Vsakega trezno mislečega človeka v Mozirju je bilo sram, ko je čital v »Taboru« tako ostuden dopis iz Mozirja. Ne bi se čudili, ako bi bil dopisnik kak cestni potepuh, a dopis je delo študiranega demokrata. Dopisnik predbaciva slabo občinsko in zasebno gospodarstvo in rabi pri teh običajih najpogostejše izraze. Mozirski demokratje naj pri- mejo sami sebe za nos in se vprašajo: Kedo je zakrivil na občini in med občani 12 let trajajočo tožbo, ki je povzročila tisočake in tisočake stroškov in 12 letni prepri? Pri tej dolgovezni tožbi je občina propadla kljub posredovanju dr. Kalana iz Celja in demokratskega veljaka dr. Kukovca. Nadalje treba vprašati: Kedo je povzročil pri občinskih cestah in ničvrednih kanalih tako ogromne stroške? Kako je bilo stanje občinske blagajne poprej in sedaj?

Pro: tovo'jno gasilno društvo Mislinje, blagoslovljenje gasilnega doma. Prostovoljno gasilno društvo Mislinje je ob ustanovitvi leta 1921 prevzelo od občin St. Ilj in Mislinje gasilski dom. Letos ga je dalo prestaviti na bolj dostopno mesto ter ga je nekoliko povečalo. Dne 18. nov. se je isti slovesno blagoslovil. Ob tej priliki se je v prid društva vršila zvečer pri Rozmanu v St. Ilju pod Turjakom veselica z raznovrstnim sporedom, domače bralno društvo je popoldne vprizorilo burko »Črevljar«, pri obeh sv. mašah pa je bilo v isti namen v cerkvi darovanje, tako da se je s skupnim složnim delovanjem in vsestranskim obiskovanjem prireditve vkljub jako slabemu vremenu nabralo nad 6000 K čistega dohodka. Gradivo za gasilski dom je prebivalstvo prispevalo večinoma brezplačno. S tem je prebivalstvo pokazalo, da razumeva važnost gasilskega društva in obenem dokazalo, kaj se more storiti s složnim in skupnim delovanjem. Bog daj, da bi ta bratska sloga ostala med nami in nas jačila! Z zadovoljstvom beležimo, da so se naše prireditve udeležili tudi: župni načelnik g. dr. Železnikar ter odposlanci sosednih gasilnih društev Slovenjgradec in Vitanje. Vsem, ki so nas podpirali in pripomogli do navedenega vspeha, izreka tem potom najtoplejšo zahvalo: Prostovoljno gasilno društvo Mislinje.

Smrt vzorne mladenke pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Po mukopolni bolezni je izdihnila dne 26. m. m. v bolnici v Zagrebu članica tukašnjega Kat. slov. prosvetnega društva Micka Pratengrazer v bujni mladosti v 18. letu svojo plemenito dušo. Ob njeni prerani smrti žaluje celo prosvetno društvo. Spavaj sladko in na svidenje nad nebeskim svodom!

Kako so zborovali demokratje v Rajhenburgu? Priprost kmet iz Rajhenburga nam poroča: Slučajno sem dobil v roke demokratski Zerjavov časopis »Jutro« in čital ter se smejal poročilu o dobro uspelem shodu demokratske stranke v gostilni Pilih v Rajhenburgu. Ze en dan pred shodom so raznosili demokratski agitatorji vabila s pozivom: Jutri v nedeljo po prvem sv. opravilu vse na shod k Pilihu! Zjutraj po prvi službi božji pa so bili vsi zborovalni prostori nabito prazni in torej je morala demokratska gospoda preložit shod do pol 10. ure. Ob tem času je prikapljal nekaj radovednih ljudi in sicer vseh skupaj celih 11. Govornik, demokrat in živinozdravnik Dolfe Ribnikar iz Ljubljane je čakal v posebni sobi na zborovalce. Ribnikar — ta ljubljanska kravja babica — je čakal do 11. ure in običajni gostje, ki se zbirajo v tej gostilni, so brili norca iz potrpežljivosti demokratskega odposlanca. V posebno

sobo k Ribnikarju ni bilo nikogar in moral je ta gospod, ako je hotel kaj povedati, ude svojega žalostnega rojstva prenesti iz posebne gosposke sobe v navadno. Začel je svoj slavnati govor in seveda udaril v svoji živinozdravniški nepremišljenosti po avtonomiji. Ribnikar je pač mislil, da ne poznamo, mi Rajhenburžani parlamentarne politike in demokratskega centralističnega koritarstva, a se je zmotil bridko. Se tisti drobce prisiljenih poslušalcev, katere je imel, mu je svetoval, naj bi rajši prodal svojo centralistično slamo kje v Makedoniji in ob albanski meji, a ne v Rajhenburgu. Ribnikarjeva govorniška slama je še one enajstere poslušalce utrdila v avtonomističnem prepričanju in o celem Rajhenburgu že lahko trdimo tudi za prihodnje volitve, da bo volil kot en mož po programu slovenske avtonomije in bo še mogoče zacvilil v Ribnikarjev kravji rog le še kak učitelj ali zaslepljeno zagriženi uradnik. Tako je bilo pri nas v Rajhenburgu z demokratskim shodom in tako je gotovo tudi po drugod, a seve »Jutro« poroča o nabito »praznih« zborovalnih dvoranah in o burnem pritrjevanju nenavzočih in še ne rojenih demokratov.

Pojasnilo. Radi napada na Cirilovo tiskarno je bil obsojen med drugimi tudi neki Adolf Ogrizek, rodom Mariborčan in črkoslikar v železniških delavnicah. V Mariboru pa je še drug Adolf Ogrizek, trgovski pomočnik in sin veleposestnika Mirka Ogrizek v Erjavcu pri Rogaški Slatini. Ta zadnji Ogrizek nima in ni imel nobenih stikov z Orjuno in tudi ni v nobenem sorodstvu z goraj omenjenim obsojenim napadalcem na tiskarno. Toliko v pojasnilo, da ne bo nedolžni Adolf Ogrizek trpel po nedolžnem od strani nepoučene javnosti.

Gospodarstvo.

Volitve v cenilne komisije za dohodnino. Koncem l. 1923 se mora z žrebom izločiti polovica prvotnega števila voljenih in polovica prvotnega števila imenovanih članov in namestnikov obstoječih cenilnih komisij za dohodnino. Da se izvršijo nadomestne volitve za izločene člane in namestnike, so davčna oblastva sestavila volilne imenike, v katere so po abecednem redu vpisane vse dohodnini zavezane osebe. Ti imeniki bodo v času od 13. decembra do vštete 20. decembra 1923 ob navadnih uradnih urah v uradnih prostorih davčnih oblastev l. stopnje razgrnjeni na vpogled. Vpogledati smejo imenike samo dohodnini zavezane osebe dotičnega cenilnega okraja. Voliti bodo smele le osebe, ki so vpisane v imenike, in one, ki si izposlušajo vpis v imenike na podstavi reklamacijskega postopanja. Rok za vlaganje reklamacij je določen od 13. do vštete 20. decembra. Vsak davkoplačevalec sme vložiti reklamacijo le za svojo osebo. Reklamacije se vlagajo pri davčnih oblastvih l. stopnje. Po poteku reklamacijskega roka bodo smeli davčni zavezanci vpogledati volilni imenik še nadalje do vštete 12. januarja 1924 samo, če se primerno legitimirajo, da se jim na ta način omogoči izbrati kandidate izmed volilnih upravičencev. Volitve se bodo vršile v nedeljo, dne 20. januarja 1924. Volilni kraji so sedeži davčnih uradov, v katerih območju stanuje volilec. Volitev bo osebna in ustna z izključitvijo kakršnihkoli pooblastil. Le nedoletniki in osebe pod varstvom morajo izvrševati svojo volilno pravico po zakonitih zastopnikih. Posebne legitimacije in volilne glasovnice se ne razpošiljajo. Voliti se smejo le v dotičnem cenilnem okraju dohodnini zavezane osebe moškega spola, ki so izpolnile 24. leto ter uživajo vse državljanske in politične pravice. Izvoljeni so tisti kandidati, ki dobijo v cenilnem okraju relativno največ glasov. Pritožbe zoper volilno postopanje, odnosno zoper izvršene volitve, se morejo vložiti v osmih dneh po volitvi pri davčnem oblastvu l. stopnje. — To so bistvene točke razglašene delegacije ministrstva financ v Ljubljani z dne 23. novembra, objavljenega v »Uradnem listu pokrajinske uprave za Slovenijo« z dne 30. novembra. Ker cenilne komisije avtonomno določajo o predpisu dohodnine ter so vsled tega velike važnosti, opozarjamo davčne obvezance na velevažne nadomestne volitve v cenilne komisije. Somišljeniki, pred vsem pozor na volilne imenike!

Zapuščinske takse. Po novem zakonu o taksah z dne 25. oktobra 1923 so oproščeni od zapuščinske pristojbine: dediči, kateri se napram zapustniku nahajajo v prvi stopnji krvnega sorodstva, to je otroci in starši, ako vrednost dedščine ne presega 500.000 dinarjev, in to samo tam, kjer je zapustnik umrl potem, ko je zakon od 25. oktobra 1923 stopil v veljavo, to je od dne 15. novembra 1923. — Tako stoji dobesedno v navedenem zakonu.

Kmetijski pouk po deželi, na Štajerskem in v Prekmurju. Oddelek za kmetijstvo priredi v prvi polovici mesca decembra sleden predavanja: V soboto, dne 8. t. m.: 1. Črna pri Prevaljah, predpoldne, o čebelarstvu, Okorn. 2. Podpeca, popoldne, o čebelarstvu, Okorn. V nedeljo, dne 9. t. m.: Polana v Prekmurju, o kmetijstvu, Pavlica. V nedeljo, dne 16. t. m.: 1. Mala Polana v Prekmurju, o kmetijstvu, Vojsk. 2. Murski Petrovci v Prekmurju, o kmetijstvu, Pavlica.

POKRAJINSKA ZVEZA JUGOSLOVANSKIH VINOGRADNIKOV ZA SLOVENIJO

je imela dne 2. t. m. v Narodnem domu v Mariboru svoj ustanovni občni zbor, katerega so se udeležili mnogi delegatje krajevnih vinarskih društev in drugi odlični vinogradniki iz vse Slovenije. Zveza šteje že danes 14 krajevnih organizacij s 838 člani. Zeleti je, da bi bil vsak vinogradnik član krajevne organizacije, ki danes obstoje v Mariboru, Ptuj, Smarju, Sv. Bolfenku pri Središču, Ormožu, Gornji Radgoni, Brežicah, Ljutomeru, Rogatcu, Novem mestu, Crnomlju, Mokronogu in Krškem, kajti čim močnejša organizacija bo, tim lažje bo braniti ogrožene